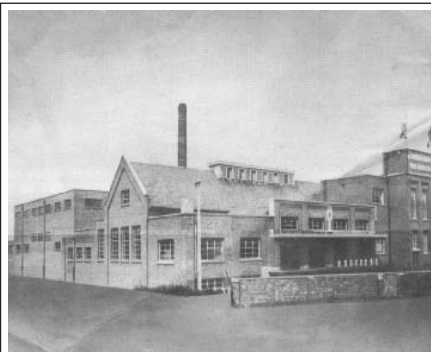

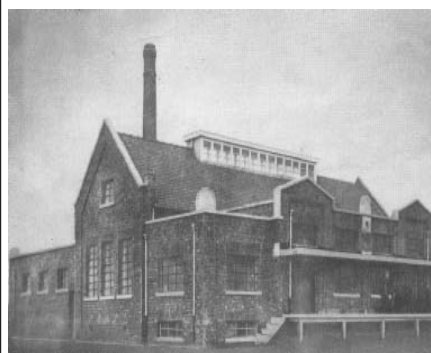
HET LAND VAN NEVELE

Driemaandelijks tijdschrift van de heemkundige kring

**St.-Maritiusmelkerij
Nevele
1930-1950**

HET LAND VAN NEVELE

Heemkundig tijdschrift voor
Bachte-Maria-Leerne, Hansbeke, Landegem, Lotenhulle, Meigem,
Merendree, Nevele, Poesele, Poeke, Sint-Martens-Leerne, Vinkt, Vosselare
en Zeveren

Het Land van Nevele is een uitgave van de heemkundige kring
"Het Land van Nevele" v.z.w.

Abonnementen en lidgeld 2004

Abonnementen op *Het Land van Nevele* lopen over een jaargang van vier nummers. Bij nieuwe abonnementen in de loop van het werkjaar worden de vorige nummers, indien nog voorradig, nagestuurd. Oudere nummers vanaf 1970 zijn nog in beperkte hoeveelheid beschikbaar.

Lidgeld 2004

18 EUR (+ 3 EUR buitenland) over te schrijven op rekening 290-7431460-20
van "Het Land van Nevele" v.z.w.,
Dammeers 35, 9880 Aalter.

Steunend lid 2004

Vanaf 25 EUR

Redactieadres

J. Luyssaert, Veldestraat 26, 9850 Merendree

Tijdschriftadministratie

L. De Ruyck, Heiste 45, 9850 Landegem

Administratie dagelijkse werking

A. Bollaert, Beentjesstraat 24, 9850 Poesele

Opmaak

C. De Groote, Landegem

Druk

Beschutte Werkplaats "Nevelland", Nevele

De auteurs, en niet de uitgever, zijn verantwoordelijk voor hun bijdragen en illustraties.

HET LAND VAN NEVELE

---

december 2004

jaargang XXXV

aflevering 4

Verantwoordelijke uitgever: J. LUYSSAERT, Veldestraat 26, 9850 Merendree

INHOUD

Land van Nevele

Koen VEREEKEN, Sociaal-economische aspecten van de St.-Mauritiusmelkerij te Nevele van 1930 tot 1950	337
Hilde LANGERAERT, Revolutionair Vlaanderen?! Hansbeke in de jaren 1790-1820	382

Mensen van Toen

Jacques VAN GELE, Lotenhulle 24 mei 1940. Beschiëting in de Aalterstraat	427
Zoekertje	439

Mensen van Toen

LOTENHULLE 24 MEI 1940 Beschiëting in de Aalterstraat

De Aalterstraat met aan de rechterzijde het huis van notaris R. Verstraete als tweede huis voorbij café Den IJzer. Het huis van meester J. Van Gele rechts ernaast. (Prentkaart archief A. Strobbe)

Al sinds de vroege ochtend was het vaalgele licht van de kelderlamp aan het verzwakken. Ze begon nu voortdurend te knippen.

“Zo kan het niet verder,” zei papa, “ik ga boven de stroom uitschakelen en een paar kaarsen halen.”

Langzaam ging hij de trap op en liet de kelderdeur achter zich open. Het schrale morgenlicht viel meteen het schuiloord binnen, bleekte angst en spanning op in ieders gezicht en met starende blikken keken we in de richting van de trap tegen de witte kalkmuur aan. Het leek of er nog iets te verwachten viel, maar alles bleef hetzelfde, niets veranderde. Het verre gedonder van inslaande granaten in de richting van Vinkt bleef aanhouden. Onze

huishoudster, Elodie Corne, was in de vooravond niet naar huis gegaan. Ze zat nu met ons in de kelder en had alles een beetje in gereedheid gebracht om er de nacht door te brengen. Vier keukenstoelen stonden tegen de muur en twee matrassen lagen op de vloer met een paar dekens bovenop. Samen met zusje Denise hadden we getracht de ganse nacht te slapen, maar de grote onrust en het hevige oorlogslawaai hadden het onmogelijk gemaakt. Tegen de ochtend kwam buurmeisje, H  l  ne De Meyer, bij ons. Vader Oscar wist immers dat onze kelder heel wat veiliger was dan deze van hun huis in het Achterstraatje. Eigenlijk waren wij blij dat ze er was, want zij was tot veel in staat om met ons iets te doen, te spelen en ons tot rust te brengen.

Daar was papa ineens terug. Met twee koperen kandelaars en brandende kaarsen daalde hij de trap af en ik herkende alles onmiddellijk. De kandelaars kwamen uit de keuken waar ze op het schouwblad troonden boven de Leuvense stoof rond een Heilig-Hartbeeld. Hier in de kelder plaatste hij ze op het garde-mangerkastje tegen de witgrijze muur en meteen verschenen vreemde, spookachtige schaduwen van ons allen op de andere muren.

“Het is halftien op de keukenklok,” zei papa, “ik heb daarnet aan de buitendeur wat staan luisteren en het is precies of de beschieting dichterbij gekomen is.”

“Het is mij ook al opgevallen,” zei Elodie met knipperende ogen, “het zou mij niet verwonderen dat we er vandaag nog middenin zullen zitten.”

Er volgde een stilte; niemand antwoordde. Spanning en angst namen toe en we zagen het duidelijk in ieders ogen.

Vanop mijn matrasje staarde ik naar de dansende kaarsenvlammetjes. Ze deden me denken aan het brandend kaarsje en het kruisbeeldje op het kleine tafeltje naast het bed toen mama stierf in het Refugeziekenhuis te Gent. Verdriet en angst overvielen me weer en iedereen keek naar mijn licht betraande oogjes en het stil krampachtig huilen. Toen kwam Elodie naast mij zitten op het matrasje, legde haar arm over mijn schouder en trok me zachtjes tegen zich aan. Zij wist wel aan wie ik dacht, al eerder had ze me op dergelijke wijze weten te troosten. Met haar lieve stem sprak ze ineens over mama. Ze zou nu vanuit de hemel op ons neerkijken en ze zou zorgen dat mijzelf en de anderen niets zou overkomen.

“Maar ’t is toch waar,” onderbrak haar plots H  l  ne, “dat lawaai buiten komt hier zo overluid de kelder binnen dat het voor de oortjes van Jacky niet te verdragen is. We moeten hiervoor een oplossing vinden.”

Papa reageerde hierop geruststellend vanop zijn stoel, dat we weldra met

z'n allen naar een boerderij in de Malsem zouden gaan van zodra het gedonder en de granaatinslagen zouden afnemen.

Elodie stond naast mij op. Ze ging zitten op een stoeltje achteraan tegen de muur, naast de luchtkoker van het tuinterras, waarlangs de buitengeluiden zo hevig binnenkwamen. Met een intens luisterend oor zat ze daar te wachten tot het moment zou aanbreken waarop het beschietingslawaai zou afnemen.

Met gestrekt rechterbeen zat papa ondertussen in zijn rechterbroekzak te tasten en haalde zijn paternoster te voorschijn. Doodernstig en met stille stem stelde hij voor samen te bidden. Iedereen knikte instemmend. Hij bad voor: "Onze Vader en Weesgegroeten." En wij antwoordden telkens met: "Geef ons heden ons dagelijks brood" en "Maria, moeder Gods, bid voor ons."

Al meebiddend bleef H el ene inmiddels werken aan een gevonden oplossing om mijn oortjes te beveiligen. Ik moest op de dikke matras van zusje Denise gaan liggen en daarna dekte ze me toe met m'n eigen kinderbedmatrasje. Dan ging ze zitten naast mij op een deel van de grote matras. Ze stak vervolgens haar linkerarm onder het dekmattasje en met "Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven aan onze schuldenaren", nam ze m'n hand in haar grote, warme hand. Ze keek nu af en toe glimlachend naar mij en ik vond het fijn, voelde me heel wat rustiger en veiliger en eigenaardig het donderlawaai uit de verte was nu ook voor een groot stuk gedempt. De moeheid van de voorbije nacht overmande me en weldra was ik aan het wegdoezelen...

Opeens een hevige bons! Ik schoot wakker. Het ganse huis, boven en onder, was aan het trillen. Ik hoorde losse stenen vallen en boven veel rinkelend vensterglas. Iedereen had zich teruggetrokken onder in de ruimte van de stenen keldertrap. Een hoop lege flessen en bokalen die op houten leggers lagen in de kelder vielen in duizenden stukjes op de grond en onder hevig gedreun juist boven m'n hoofd en de matras vielen vele stukken kalkbepleistering naar beneden. Ik kroop diep onder de matras en voelde meteen dat iemand aan m'n benen trok. Men sleepte mij in de richting van de trapruimte en voor ik het goed besepte, lag ik ineens in de armen van papa. H el ene en Elodie bogen zich ook naar mij toe en verwijderden met papa het vuile kalkstof uit mijn gezicht en haren.

"We gaan nu vlug naar buiten," zei papa, "volg mij." En terwijl hij de trap opging met mij aan de hand, volgden H el ene, Elodie en zusje Denise. Boven gekomen zagen wij in de hall en in het stofferig daglicht voor de open deur van het salonnetje hoe talrijke gebroken vloertegels zich opgehoogd hadden. Twee stoelen en een tafel lagen omver. Papa's bureeltje

stond schuin op verschoven en gebroken tegels. Inktpotten lagen op de grond, blauwe en rode inktvlekken waren op muren en meubels te bespeuren. Glas van gebroken ramen en stenen van buitenmuren lagen verspreid naast het bureel. Ik wees er papa op, maar hij riep me toe: “Naar buiten, onmiddellijk!”

Met enige moeite opende hij de voordeur, liet ons buitengaan en sloot ze onmiddellijk weer achter zich. Ineens stonden we nu op straat, voor Kamiel Verschaevens cafeetje ‘In Transvaal’. Wat een vreemde aanblik gaf ons de Aalterstraat! Een licht bewolkte hemel met een sterke brandgeur en overall waren diepe putten, losgeslagen kasseistenen en neergevallen dakpannen van huizen in het rond. In het dak van Triphoon De Blocks huis waren talrijke gaten geslagen. Het huis stond nog overeind, maar ik dacht opeens aan hun dochter Suzanne en mijn speelkameraadje Raoul. Misschien zaten ze nu ook in één of ander huiskeldertje angstig en verdrietig zoals wij daarstraks. “Gelukkig,” zei papa, “is er geen grote schade aan ons huis te bespeuren en evenmin aan dat van de buurman, notaris Verstraete.” Niemand ging hierop in en Elodie stelde dadelijk voor de richting van de Veldhoek in te gaan. Het was nu weer wat rustiger geworden: geen kanongedonder meer en de inslagen leken voorbij. Haastig verlieten we nu de omgeving van het “Hooghuis” en liepen achter elkaar verder langs de huizen aan de rechterkant van Byttebiërs macadam. We zagen dat ook de woningen van Fiel De Vreeze en Maurice De Kepper niet waren beschadigd. Daar was niemand te zien. Ze zaten wellicht ook in de kelder. Even verderop, voorbij Kamiel Lossy’s huisje, vlak tegenover burgemeester Hulins kapelletje volgden we het landweggetje dat ons naar de Malsem toe leidde.

We waren nog geen honderd meter ver of terug hoorden we dat gierend gefluit in de lucht. “Daar zijn de obussen terug,” zei papa. En meteen zagen we rechts van ons hoe een vlugge donkere schaduw laag over de stallingen heen van De Keppers hof scheerde. Met een luide knal ontplofte hij verderop in het bomenpark van Hulin. De angst deed ons stilstaan en papa maande ons aan de gracht naast het weggetje in te stappen. Dit zou ons beschermen tegen rondslingerende brokstukken van puin en projectielen bij ontploffing. Er was gelukkig geen water in de gracht en ik ging liggen tussen papa en Héléne met mijn buik strak tegen de zijwand aangedrukt en mijn hoofd nog eventjes boven de berm uit. Allen keken we nu in de richting van Keppers stallingen en zagen de projectielen overkomen en neerploffen. Plots sloegen twee obussen in op de stallingen een honderdtal meter voor ons uit. Dakpannen en muurstenen vlogen in het rond en over

ons heen, maar gelukkig, niemand werd geraakt. Hierna werd het even stil. Nu werd ik het toch een beetje beu dat oorlogsgedoe te moeten aanschouwen aan de stallingen. Tegen de grachtberm aan draaide ik me om en wat zag ik... een verrassend mooie, blauwe hemel die de hele grachtengang overkoepelde en veel malsgroen lentegras dat zich boven en rondom ons uitspreidde met tal van mooie lentebloemen. Dat vond ik heerlijk om naar te kijken en zonder enig besef was ik zomaar aan het bloemen plukken. Vlug had ik een boeketje van heerlijke madeliefjes omkroond met volgele paardebloemen in de hand.

“Dat ga ik straks op mama’s graf leggen,” zei ik aan H  l  ne.

“Maar we komen er niet langs, we gaan juist de andere kant van de kerk uit.”

Even teleurgesteld bleef ik ze toch maar vasthouden in de hand. En toen we later onze weg vervolgden, nam H  l  ne me bij de andere hand. En toen we de gracht uitklauterden, voelde ik dat er iemand vanuit de hemel aan het boekettenhandje meetrok. We vervolgden onze weg langs de achterkant van De Scheppers hofstede en we bereikten dadelijk ‘Het Fonteintje’. De Malsemstraat in stonden we weldra voor het landelijk cafeetje ‘De Graaf van halfvasten’. Het was nu tegen de middag, het oorlogsgeweld was hier veel minder hoorbaar. We keken allen in het rond, zegden niets en ontdekten hier de weldoende rust en de stilte van de natuur. Aan het vierlandwegenkruispunt stonden we stil. De lentezon aan een blauwe hemel overgoot de velden en weiden met een gouden licht en heerlijke warmte. Voor het eerst sinds lange tijd hoorde ik hier plots weer vogeltjes fluiten. In boer Coopmans weide was er een leeuwerik aan het klimfluiten en dicht bij ons aan de rand van de weg werden we verwelkomd door een geelgors vanuit een weelderige takkenbos boven een knotwilg.

“Geld, geld, geld, geld, van mijn bier!” klonk het bekende wijsje. Niemand bleek er oor voor te hebben. Zelfs papa niet die mij het wijsje ooit geleerd had. Hij bleef ernstig voor zich uitkijken en zag er niet al te gelukkig uit.

“Is een hemelawerke en een zevezaaër!” riep ik iedereen toe, maar niemand reageerde. Alleen H  l  ne keek me in de ogen en lachte me toe.

Even verder gingen we langs de Schuurveldstraat; na een paar honderd meter hielden we halt aan het hek van boer Mielke Van Loockes hof.

“’t Is hier dat we moeten zijn,” zei papa. “Ik heb het in de week met Mielke nog afgesproken toen we van onze vlucht naar de Barelhoek teruggekeerd waren.”

Zoontje Victor kwam naar ons toe en opende het hek.

De omgeving van ker en pastorie die met paardenkadavers lag bezaaid tijdens de bevrijding van Lotenhulle in september 1994.
(Prentkaart archief A. Strobbe)

“Kom maar binnen, meester!” zei hij en we volgden hem allen naar het woonhuis. Hij was een oud-leerling van papa en zat nu in het vijfde leerjaar bij meester Jan De Schrijver uit Poeke.

Toen we het huis binnentraden, zagen we dat Mielke met vrouw en kinderen nog aan de middagtafel zaten. En onmiddellijk nodigde moeder Van Loocke ons uit om met hen nog een ‘talluere toatjespap’ mee te eten met een boerenboterham.

Omdat ik niet wist of die ‘toatjespap’ me al of niet bevallen zou, ging ik schoorvoetend naar Elodie toe en fluisterde zacht in haar oor dat ik alleen een boterham wou. Ze gaf het door met een glimlach aan moeder Van Loocke en toen deze naar me toekwam, vroeg ze of ik niet liever een kop verse melk wou en een boterham met ‘huefdvlakke’.

“Zeg het moar, boaske,” voegde ze eraan toe, “ge meugt hier kiezen.”

“Dank u, madame,” was mijn antwoord en met vriendelijke ogen stapte ze naar het achterhuis.

Aan Victor vroeg ik of mijn boeketje bloemen even opzij mocht leggen. Hij toonde me een veilig plaatsje in een hoekje op de vensterbank. Daar bleef ik even staan, keek neer op het hof aan de voorkant van het huis en zag toen plots iemand aan het hek staan die het probeerde open te maken. Het was een vreemd iemand. Zijn gezicht en kledij was wit bestoven. Ik riep meteen papa en boer Mielke aan het venster, maar geen van beiden wist wie het was. Hij stapte naar de voordeur toe, klopte aan en moeder Van Loocke deed open.

“Goeiedag, mevrouw Van Loocke, is meester Van Gele met zijn kinderen en Hélène De Meyer hier soms?” vroeg hij met een Ruiseledes accent. De vrouw knikte en liet hem onmiddellijk binnenkomen.

“Goeiemiddag allemaal, ik ben blij da’k ulder gevonden heb, meester en Hélène,” zei hij en meteen herkenden papa en Hélène de stem.

Het was buurman notaris Verstraete. Met vrouw en dochter waren ze ook na de beschieting en granaatinslagen het huis uitgevlucht de Malsem in naar een boerderij hier even verderop. Daar had hij vernomen dat wij bij Mielke Van Loocke zaten. En na overleg met vrouw en dochter besloot hij onmiddellijk naar ons toe te komen om verdere gezamenlijke afspraken te maken. Dat ook zij angstige momenten hadden doorgemaakt was nog te horen aan zijn manier van spreken. Onmiddellijk begon hij zijn verhaal. Net als wij voelden ze zich in de vooravond genoodzaakt de kelder klaar te maken om er de nacht door te brengen.

“Toen het vandaag tegen het middaguur even rustiger werd,” zei hij tegen papa, “zijn er nog twee obussen op onze huizen gevallen.”

Papa keek hem verwonderd aan, maar de notaris reageerde niet en hij vervolgde onmiddellijk zijn verhaal.

“De eerste obus was op onze omheiningsmuur terechtgekomen. Deze lag volledig plat, maar er was geen ontploffing en ik zag dat doorheen een open keldervenster naast mijn garage. Ik bekeek uw huis, meester Georges, en zag meteen een heel groot gat onderaan de zuidelijke gevel tussen twee ramen in.”

Het verwonderde papa zeer en hij antwoordde onmiddellijk dat hij die kant van het huis niet bekeken had toen we weggevlucht waren. Hij voegde eraan toe: “Mogelijk is het dat wat we meegemaakt hebben op het moment dat we het ganse huis hoorden beven, de stenen hoorden neerkomen en de kalkbepleistering van het plafond neerviel op het matrasje en het hoofd van Jacky.” De notaris ging hier niet op in en vertelde nerveus verder hoe een tweede obus met grote hevigheid ontplofte aan de rechterkant van zijn huis en hoe hij vele stenen brokstukken had horen neervallen op dat ogenblik. Door angst bevangen konden zij niets meer ondernemen om de kelder te ontvluchten. Ze bleven er nog een uur wachten en toen ze niets meer hoorden, probeerde hij toch de kelderdeur te openen, maar voelde dat ze geblokkeerd zat tussen de hengsels en de muur. Langs enkele stukgeslagen keldervensters poogde hij tenslotte een vluchtweg vrij te maken. Hij wroette door vele hopen puin en kalkstof heen. Het ging nog vrij makkelijk en voor hij het besepte, stond hij onverwacht plots aan de straatkant van het huis. Met verbijsterde ogen aanschouwde hij de opengeslagen slaapkamer van dochtertje Thérèse en de badkamer. Hij zag hoe binnen- en buitenmuren, vensters, meubels, steen en glas overal verspreid neerlagen in de voortuin. Toch bleef hij niet stilstaan, maar zocht dadelijk een uitweg voor vrouw en dochtertje. Hij slaagde erin. En meteen trokken ze weg via het poortje in de achtertuin naar de Kouter- en Malsemstraat. Op dit moment van zijn verhaal ging moeder Van Loocke voor hem staan en nodigde hem vriendelijk uit ook bij ons aan tafel plaats te nemen en een ‘talluere toatjespap’ mee te eten en een boterham met ‘huefdvlakke’. De notaris stemde toe en dankte haar hiervoor.

Tijdens het eten begon papa op zijn beurt ook wat te vertellen over de laatste dagen. Hoe ikzelf met zusje Denise erin slaagde om aan de straatkant voor ons huis water te bedelen aan de vele passerende, Belgische vluchtelingen. We hielpen bij het vullen van hun drinkflessen. Ook vertelde hij hoe de dag voordien een peloton Ardeense jagers even halt hadden gehouden in de voortuin van de notaris waar ze eten klaarmaakten op een veldkeuken-

wagen, hun wapens in gereedheid brachten en hoe papa zelf er kennis maakte met de vriendelijke 'lieutenant Masson'. Nog dezelfde dag trokken ze langs de Heirstraat verder in de richting van Vinkt.

Na het eten stelde de notaris voor vandaag nog naar huis terug te keren om plundering te voorkomen.

"Inderdaad," antwoordde papa, "nu de beschieting gedaan is, lijkt me dat ook het beste. We zijn immers in de eerste dagen door eigen landgenoten al eens bestolen toen we gevlucht waren naar de Barelhoek bij Mielke Verbrugge."

En terwijl iedereen hierover nog doorpraatte, kwam zoontje Victor naar mij toe en nodigde me uit even naar de huisfietsen te komen kijken. Met bewondering zag ik hoe vlot hij reeds op de grote fietsen rijden kon, zelfs langs smalle wegeltjes en graskanten rond de akkers van de hofstede. We bezochten nadien de grote schuur en de stallen van koeien en varkens.

Het was tegen zes uur aan toen we met z'n allen weer huiswaarts keerden. De notaris was iets eerder op de andere boerderij vrouw en dochter gaan ophalen en vertrok vandaar. Wij volgden nu de Malsemstraat om vlug de Aalterstraat weer te bereiken. Vlak voor ons scheen een dalende avondzon over ons uit. Dit gaf ons hoop en moed bij het stappen. Ik keek af en toe achterom en zag hoe ieder van ons zijn lange, vreemde sliertschaduw achter zich aan meesleepte onder het avondgefluit van de lentevogels in de bomen en weiden rondom ons. Aan het schieten en het gedonder van de ontploffende granaten dachten we nu helemaal niet meer. Het was ook beëindigd. Vrij vlug bereikten we de Kouter. Voor het huis van de familie Leman stond de moeder met enkele kinderen. Ze kwam naar ons toe en wist te vertellen dat de eerste Duitse soldaten in het dorp waren aangekomen. We passeerden even later de molen van Kardemeyer en zagen toen voor het eerst een tweetal Duitse legervrachtwagens staan naast de Meuleberg. Iemand van de soldaten kwam naar papa en vroeg hem in het Duits waar de burgemeester woonde. Hij werd verplicht in de stuurcabine van de wagen plaats te nemen en met de andere Duitsers reden ze de Kouterstraat uit en de Achterstraat in om het huis van de burgemeester Hulin de Loo onmiddellijk te kunnen bereiken. Even kwam de angst weer opzetten bij mijn zus en mijzelf. "Papa komt toch wel terug, eh Elodie?" vroeg Denise met angstige blik.

"Jazeker," antwoordde Elodie heel geruststellend, "hij moest hem maar eventjes de weg tonen. Dadelijk brengen ze hem wel terug."

Voor ons bleef het laatste stukje Kouter nog over, en weldra stapten we verder langs Guustje Galles huis en langs de betonnen platenmuur van de nota-

ristuin. We bereikten het lage voortuinmuurtje, keken met ons vieren tegelijk naar links en zagen terug die grote puinhoop van “Den Tap”, het verwoeste patronaatsgebouw naast het winkeltje “De welvaart”, tegenover café “Den IJzer”.

“Wat is dat toch jammer,” zei H  l  ne, “zo’n prachtig gebouw met kerktoren en dubbele toneelzaal helemaal in puin. Een ramp voor de toneelkring ‘Vlaanderens zonen’.”

Het was inderdaad de eerste verwoesting in het dorp tijdens de beschieting van de eerste dagen.

Daar zagen we eindelijk onze Aalterstraat terug. We volgden de kromming van het muurtje naar rechts en aanschouwden toen voor het eerst met verbijstering de opengereten slaap- en badkamer in de voorgevel van de notariswoning. In de voortuin was tuinier Triphoon De Block druk bezig met schop en kruiwagen met het opruimen van neergevallen puin en meubilair. Hij bracht het telkens naar de achtertuin. Zoontje Raoul, mijn speelkameraadje, stak vader een handje toe bij het laden van de kruiwagen. Op een teken van vader Triphoon keek hij achterom, zag ons en kwam dadelijk naar ons toe.

“Jacky,” riep hij, “ik heb al twee volle schoendozen shrapnells kunnen oprapen van de straat en rond de huizen hier.”

“Ja, Raoul, dat doe ik morgen ook!” was mijn antwoord.

Op dit ogenblik stopte voor ons huis de Duitse legervrachtwagen van daarstraks. Papa stapte uit en kwam dadelijk naar ons toe. Mijn zus en ik omarmden hem en beiden gaf hij ons een knuffel. We gingen samen onmiddellijk naar het huis toe en onderzochten dat mysterieuze grote gat in de westelijke gevel. Hij wist ons nog te vertellen dat de Duitse ontminningsdienst   n van de volgende dagen langs zou komen om de niet ontplofte obus uit het huis te verwijderen. Toen Elodie ondertussen al die losse stenen, het kalkstof en de vele glasscherven bekeek in het huis, begon ze dadelijk op te ruimen en schoon te maken.

“Het interieur moet toch een beetje aangenaam zijn als ge er weer ingaat,” zei ze.

Geen enkel glasraam van het huis was heel gebleven ondanks de versteviging die papa vooraf had aangebracht. De grote vensterramen had hij beplakt met banden bruin papier, maar het hevige explosiegeweld had talrijke shrapnells door de neergelaten rolluiken heengeslagen. Zo waren alle vensters toch gebroken. H  l  ne nam hierna afscheid van ons, ze wou haar vader en moeder zo vlug mogelijk terugzien, ook haar zus Maria, die in verwachting was, en bij de tantes verbleef in het bakkerijwinkeltje aan de kerk.

Papa bedankte haar nogmaals om de hulp en het bijstaan van mijn zusje Denise en mijzelf tijdens die hachelijke keldermomenten.

Eénmaal vertrokken doorzocht papa gans het huis om na te gaan of er tijdens onze afwezigheid niet was ingebroken. Vlug was hij daar terug en vertelde met een tevreden glimlach aan Elodie dat er niets verdwenen was. Na de vlugge opknapbeurt ging ook Elodie naar huis terug bij broer René, de hoefsmid van het cafeetje 'De Korenbloem'.

In de volgende dagen herstelde zich het leven van de dorpsbewoners. Nu wachtten ze met ongeduld op de nieuwe richtlijnen die de bezetter uitvaardigen zou. Enige dagen later, vroeg in de morgen, stopte voor ons huis een legervoertuig met een vijftal Duitse soldaten. Het was de Duitse ontmijningsdienst. Ze belden aan en Elodie deed open. Ze verschoot even en riep dadelijk papa. De Duitse Feldwebel vroeg hem het huis te verlaten tijdens de werkzaamheden en beschutting te zoeken in de molen van Kardemeyer. We volgden die raad op en in de molen wachtte H  l  ne ons op. De ganse operatie duurde een tweetal uren en onmiddellijk daarna kwam de Duitse Feldwebel ons verwittigen dat we konden terugkomen en dat alles naar wens verlopen was. H  l  ne ging met ons mee kijken naar de obus, naar het vreselijke projectiel dat zoveel angst en onrust had veroorzaakt die voormiddag bij de beschieting. De Duitse soldaten hadden hem neergelegd op het grasperkje in het voortuin van ons huis.

"Het is een kanjer van 30 cm lang en een doorsnede van 15 cm," zei papa. Ze hadden hem dadelijk gevonden bij het openbreken van de vloertegels in het salonnetje. De Feldwebel wist papa te vertellen dat het een granaat was van Belgische makelij. De burens kwamen nu allen een kijkje nemen: Triphoon De Block, Miel Lampaart, Kamiel Verschaeve en zoon Nest, Oscar De Meyer, C  sar Van De Weghe en notaris Verstraete.

Ook zigzagrijdende fietsers op straat, inslagputten en losse stenen vermijgend, hielden even halt en de ogen van iedereen richtten zich verwonderd naar dat neerliggend Belgisch projectiel in het gras met de Duitse soldaten er rond.

Ik nam H  l  ne haar hand. Ze keek mij aan en ik bekende haar stilltjes dat het zo spijtig was, vorige week, dat boeketje bloemen vergeten te zijn bij Mielke Van Loocke.

En ik voegde eraan toe: "Als ge morgenvroeg brood haalt bij de tantes aan de kerk, zouden we daarna niet samen bloemekes gaan leggen op mama's graf?"

Ze keek me aan, glimlachte en wachtte met een antwoord omdat op dat

moment de Duitse soldaten de obus op de wagen aan het leggen waren.
Toen zei ze: “Ik kom je morgenvroeg wel halen, Jacky.”

Jacques VAN GELE, Koersel

Jacques Van Gele

ZOEKERTJE

De heer Roland Hapers, Kantstraat 15, 2480 Dessel, tel. 014 37 12 19 is op zoek naar:

- een foto van Rosalie Elodie Mortier
  - °Hansbeke 25.12.1860
  - x Hansbeke 04.05.1883
  - Gustaaf Onderbeke
  - °Hansbeke 19.03.1851 - †Hansbeke 17.01.1918

Indien geen foto van Rosalie alleen, bestaat er misschien een foto als koppel?

- een foto van Alphonsius Ally
  - °Drongen 15.06.1860 - †Aalter 29.10.1918 (als burgerlijk oorlogsslachtoffer)
  - x Drongen 15.02.1893
  - Amelia Lootens
  - °Drongen 22.12.1861 - †Landegem 03.08.1948

Indien geen foto van Alphonsius alleen, bestaat er misschien een foto als koppel?

**Bibliotheek van de heemkundige kring
"Het Land van Nevele"
Hansbekedorp 33, 9850 Hansbeke**

De bibliotheek is voor iedereen toegankelijk elke eerste zondag van de maand van 10 uur tot 12 uur (niet in juli) en na telefonische afspraak met Jan Luyssaert (09/371.60.53). De catalogus op onze tijdschriften *Het Land van Nevele* en *Mensen van Toen* kan ook geraadpleegd worden in de Gemeentelijke Bibliotheek van Nevele, Stationsstraat 20, Landegem

Bibliothecaris

Julien Scherpereel, Hammeken 21, 9850 Merendree

Bestuur

André Bollaert (secretaris dagelijkse werking)
Irène Buysse
Wim De Clercq
Stefaan De Grootte
Lieven De Ruyck (secretaris tijdschriftadministratie)
Yvonne De Keere
Daniël D'Hooge
Jan Luyssaert (voorzitter)
Hugo Schaeck
Julien Scherpereel (bibliothecaris)
Arnold Strobbe (ondervoorzitter)
Patrick Tuytschaever
Eddy Verstraete (penningmeester)

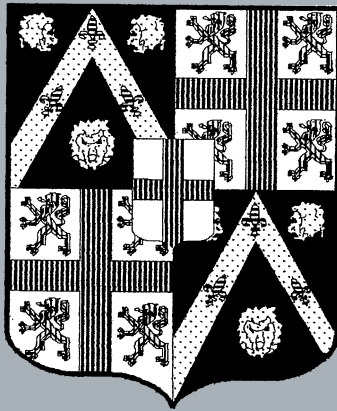
Website

<http://www.landvannevele.com>

E-mail

info@landvannevele.com

HEEMKUNDIGE KRING

“HET LAND VAN NEVELE”